

V Bruseli 24. apríla 2020
(OR. en)

7553/20

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0178(COD)**

EF 57
ECOFIN 258
CODEC 306
ENV 210
SUSTDEV 40

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	24. apríla 2020
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2020) 155 final
Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií 2018/0178 (COD) a o zmene nariadenia 2019/2088 o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2020) 155 final.

Príloha: COM(2020) 155 final

V Bruseli 23. 4. 2020
COM(2020) 155 final

2018/0178 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

**pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení rámca na
uľahčenie udržateľných investícií 2018/0178 (COD) a o zmene nariadenia 2019/2088
o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb**

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií 2018/0178 (COD) a o zmene nariadenia 2019/2088 o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb

1. CHRONOLÓGIA

Dátum predloženia návrhu Európskemu parlamentu a Rade [dokument COM(2018) 0353 final – 2018/0178(COD)]:	24. máj 2018
Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:	17. október 2018
Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:	28. marec 2019
Dátum predloženia zmeneného návrhu:	neuvádza sa
Dátum prijatia pozície Rady:	15. apríl 2020

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Komisia predložila v marci 2018 ambiciózny akčný plán o financovaní udržateľného rastu¹. Cieľom tohto akčného plánu je zmobilizovať súkromný sektor k prechodu na nízkouhlíkové a udržateľnejšie hospodárstvo efektívnejšie využívajúce zdroje. Ako je načrtnuté v akčnom pláne, chýbajúce jasné vymedzenie pojmu „environmentálne udržateľný“ predstavuje v súčasnosti jednu z najväčších prekážok zvyšovania ekologických investícií. Jedným zo základných stavebných kameňov akčného plánu je preto vytvorenie spoločného systému klasifikácie environmentálne udržateľných hospodárskych činností, teda „taxonómie EÚ“. Na tento účel Komisia v máji 2018 predložila návrh nariadenia², ktorý mal tieto tri ciele:

1. poskytnúť spoločnostiam a investorom vhodné vymedzenia v súvislosti s tým, ktoré hospodárske činnosti možno považovať za environmentálne udržateľné,
2. umožniť koncovým investorom vrátane retailových investorov nasmerovať kapitál do environmentálne udržateľných činností tak, že sa prostredníctvom týchto vymedzení obmedzia riziká environmentálne klamlivej reklamy³, ako aj

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Akčný plán: Financovanie udržateľného rastu [COM(2018) 97 final].

² Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií [2018/0178(COD)].

³ Pod pojmom „environmentálne klamlivá reklama“ sa rozumie propagovanie výrobkov, cieľov alebo politik organizácie ako šetrných k životnému prostrediu, pričom to tak nemusí byť.

3. predchádzať fragmentácii trhu zabezpečením jednotného referenčného bodu pre investorov, spoločnosti a členské štáty pri vymedzovaní environmentálnej udržateľnosti na investičné účely.

Taxonómia EÚ bude predstavovať spoločný jazyk, ktorý môžu investori a spoločnosti používať na identifikáciu investičných príležitostí pre projekty a hospodárske činnosti, ktoré významne prispievajú k plneniu cieľov v oblasti klímy a životného prostredia. To pomôže investorom a spoločnostiam pri zabezpečení prechodu ich operácií smerom k udržateľnosti. Taxonómia EÚ tak pomôže zvýšiť súkromné a verejné investície na financovanie prechodu k udržateľnosti v súlade s cieľmi európskej zelenej dohody.

Táto taxonómia sa zameriava na environmentálne udržateľné činnosti v týchto oblastiach: zmiernenie zmeny klímy, prispôsobenie sa zmene klímy, udržateľné využívanie a ochrana vodných a morských zdrojov, obehové hospodárstvo, prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia a ochrana a obnova biodiverzity a ekosystémov. Komisia musí do 31. decembra 2021 uverejniť správu o rozšírení rozsahu taxonómie na ďalšie ciele udržateľnosti vrátane sociálnych cieľov.

Keď bude taxonómia dokončená, uľahčí sa ňou vypracúvanie noriem a značiek pre ekologické finančné produkty. Bude takisto tvoriť neoddeliteľnú súčasť správ o udržateľnosti, ktoré podávajú finančné aj nefinančné spoločnosti. Ako bolo oznámené v investičnom pláne európskej zelenej dohody⁴, taxonómia sa zohľadní aj v usmerňovacích dokumentoch k sledovaniu pokroku v oblasti klímy a životného prostredia a overovaniu udržateľnosti v rámci Programu InvestEU⁵, ktoré sa majú uverejniť v druhej polovici roku 2020. Nad rámec Programu InvestEU bude Komisia prostredníctvom obnovennej stratégie pre udržateľné financovanie, ktorá sa má uverejniť v druhej polovici roku 2020, skúmať, ako môžu subjekty verejného sektora využívať taxonómiu na dosiahnutie konvergencie noriem medzi súkromným sektorom a verejnými subjektmi a čo najlepšie využívať nástroje kombinovaného financovania.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCII RADY

V pozícii Rady sa odráža politická dohoda, ku ktorej dospeli Európsky parlament a Rada 16. decembra 2019. Komisia túto dohodu podporuje.

Na základe tejto politickej dohody sa zaviedli viaceré zmeny, ktoré sa odchyľujú od pôvodného návrhu Komisie, vrátane týchto bodov:

1. Rozšírenie rozsahu pôsobnosti nariadenia:

Po prvé, v politickej dohode sa stanovuje dodatočná povinnosť EÚ uplatňovať taxonómiu na účely akýchkoľvek verejných opatrení, noriem alebo značiek, ktorými sa stanovujú požiadavky na účastníkov finančného trhu alebo emitentov v oblasti finančných produktov alebo podnikových dlhopisov, ktoré sa uvádzajú na trh ako „environmentálne udržateľné“.

Po druhé, všetci účastníci finančného trhu v zmysle vymedzenia v nariadení o zverejňovaní⁶ budú povinní zverejňovať, ako a do akej miery podkladové investície ich finančných produktov podporujú hospodárske činnosti, ktoré sú zosúladené s taxonómiou. Účastníci

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Investičný plán európskej zelenej dohody (COM/2020/21 final).

⁵ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Program InvestEU [COM/2018/439 final – 2018/0229(COD)].

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2088 z 27. novembra 2019 o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb (Ú. v. EÚ L 317, 9.12.2019, s. 1 – 16).

finančného trhu, ktorí si neželajú zverejňovať údaje o zosúladenosti s taxonómiou a následne nechcú uvádzať svoje výrobky na trh ako výrobky, ktoré sú environmentálne udržateľné alebo ktorú majú podobné vlastnosti, budú musieť vydať vyhlásenie, v ktorom túto skutočnosť vysvetlia.

Po tretie, veľké finančné a nefinančné spoločnosti, ktoré už musia zverejňovať nefinančný výkaz⁷, budú musieť zverejňovať, ako a do akej miery sú ich činnosti spojené s činnosťami, na ktoré sa vzťahuje taxonómia. Týka sa to približne 6 000 spoločností a skupín v celej EÚ. V súlade s usmerneniami, ktoré sú súčasťou smernice o zverejňovaní nefinančných informácií, zahŕňajú relevantné kľúčové ukazovatele správania (KPI) obrat, kapitálové výdavky a prevádzkové výdavky. V prípade finančných spoločností možno rôzne kľúčové ukazovatele správania bližšie určiť v delegovanom akte, ktorý má Komisia poskytnúť do júna 2021.

2. Bližšie určenie druhov hospodárskych činností, pri ktorých možno uvažovať o oprávnenosti:

V rámci politickej dohody sa zavádzajú dve podkategórie environmentálne udržateľných hospodárskych činností: *podporné činnosti* (uplatniteľné na všetkých šesť environmentálnych cieľov) a *prechodové činnosti* (uplatniteľné len na cieľ zmiernenia zmeny klímy).

Podporné činnosti priamo umožňujú, aby iné činnosti významne prispievali k plneniu jedného alebo viacerých environmentálnych cieľov. S cieľom zabrániť environmentálne klamlivej reklame sa zaviedli záruky. Prvou z týchto záruk je, že podporné činnosti nemôžu viesť k „uzamknutiu“ aktív, ktoré vzhľadom na svoju hospodársku životnosť ohrozujú dlhodobé environmentálne ciele. Druhou z týchto záruk je, že podporné činnosti musia mať významný kladný environmentálny vplyv z hľadiska aspektov životného cyklu.

Prechodové činnosti sú činnosti: i) pre ktoré v súčasnosti nie sú k dispozícii žiadne technologicky a hospodársky uskutočniteľné nízkouhlíkové alternatívy; ii) a ktoré podporujú prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo spôsobom, ktorý je v súlade so smerovaním k obmedzeniu zvýšenia teploty na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnymi úrovňami. Podobne ako v prípade podporných činností sa zaviedlo niekoľko záruk s cieľom zabrániť environmentálne klamlivej reklame⁸. Táto podkategória prechodových činností je relevantná len pre cieľ zmiernenia zmeny klímy.

3. Zmeny v ustanoveniach, ktoré sa týkajú konkrétnych hospodárskych činností, ktoré sú predmetom záujmu:

Z oprávnenosti sú výslovne vyňaté činnosti týkajúce sa výroby elektrickej energie z tuhých fosílnych palív.

Význam „klimaticky neutrálnej energie“ pre prechod sa uznáva v odôvodnení politickej dohody, pričom v rámci cieľa zmiernenia zmeny klímy sa odkaz na „klimaticky neutrálnu energiu“ vypustil. Komisia bola požiadaná, aby pri výbere činností, ktoré sú oprávnené na to,

⁷ To zahŕňa spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami (Ú. v. EÚ L 330, 15.11.2014, s. 1 – 9).

⁸ Prechodové činnosti i) musia mať emisie skleníkových plynov, ktoré sú výrazne nižšie než priemer v sektore alebo odvetví; ii) nesmú brániť vývoju a zavádzaniu nízkouhlíkových alternatív a iii) nesmú viesť k uzamknutiu aktív, ktoré sú nezlučiteľné s cieľom klimatickej neutrality.

aby boli považované za „prechodové činnosti“, vykonala posúdenie všetkých relevantných existujúcich technológií. V tejto súvislosti sa hospodárske činnosti považujú za „výrazne poškodzujúce“, ak dlhodobá likvidácia odpadu môže spôsobiť značné a dlhodobé poškodenie životného prostredia. V rámci politickej dohody sa v texte takisto posilňuje úloha posudzovania životného cyklu pri vypracúvaní technických kritérií preskúmania.

V oblasti spaľovania odpadu sa odkaz na „predchádzanie“ nahradil odkazom na „minimalizáciu“ spaľovania odpadu ako jeden zo spôsobov, ako môže hospodárska činnosť významne prispieť k prechodu na obehové hospodárstvo. Okrem toho sa doplnil odkaz na zásady hierarchie odpadového hospodárstva. Zasadou „nespôsobiť významnú škodu“ sa výslovne stanovuje, že oprávnené činnosti by nemali viesť k značnému nárastu tvorby, spaľovania alebo likvidácie odpadu, pričom sa spaľovaniu nerecyklovateľného nebezpečného odpadu udeľuje výnimka.

4. Rozšírenie minimálnych sociálnych záruk

V rámci politickej dohody sa do zoznamu minimálnych záruk dopĺňajú tri medzinárodné nástroje/usmernenia v oblasti ľudských práv:

- usmernenie OECD pre nadnárodné podniky,
- hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, ako aj
- Medzinárodná listina ľudských práv.

5. Rozšírenie členstva v platforme pre udržateľné financovanie („platforma“) a jej úloh:

V rámci politickej dohody sa rozširuje rozsah pôsobnosti platformy aj členstvo v nej tak, aby mohla poskytovať Komisii poradenstvo v týchto ďalších otázkach:

- možná úloha účtovných štandardov a štandardov výkazníctva týkajúcich sa udržateľnosti pri podpore uplatňovania taxonómie,
- možná potreba zlepšiť dostupnosť a kvalitu údajov,
- riešenie ďalších cieľov udržateľnosti vrátane sociálnych cieľov,
- fungovanie minimálnych záruk a možná potreba doplniť existujúce požiadavky,
- hodnotenie a tvorba politík udržateľného financovania, a to aj pokiaľ ide o otázky súdržnosti politík.

V tejto súvislosti sa v politickej dohode spresňuje, že platforma musí byť zložená z týchto subjektov:

- Agentúra Európskej únie pre základné práva,
- zástupcovia občianskej spoločnosti,
- zástupcovia príslušných finančných a nefinančných podnikateľských sektorov vrátane zástupcov príslušných odvetví priemyslu,
- experti s odbornými znalosťami v oblasti účtovníctva a výkazníctva.

Platforma bude fungovať podľa horizontálnych pravidiel Komisie o expertných skupinách⁹.

6. Zriadenie expertnej skupiny členských štátov

Politickou dohodou sa zriaďuje expertná skupina členských štátov s cieľom poskytovať Komisii poradenstvo v súvislosti s vhodnosťou technických kritérií preskúmania a prístupom, ktorý platforma uplatňuje. Expertná skupina bude fungovať podľa horizontálnych pravidiel Komisie o expertných skupinách¹⁰.

7. Zmeny nariadenia o zverejňovaní

Politickou dohodou sa zavádzajú cielené zmeny nariadenia o zverejňovaní. Cieľom týchto zmien je najmä dosiahnuť, aby sa zverejňovanie informácií o taxonómii účastníkmi finančného trhu zakotvilo v širšom rámci pre zverejňovanie informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb, ako sa stanovuje v nariadení o zverejňovaní. V tejto súvislosti sa vykonalo niekoľko zmien s cieľom splnomocniť európske orgány dohľadu, aby vypracovali regulačné technické predpisy s cieľom spresniť požiadavky na zverejňovanie informácií súvisiacich s taxonómiou v tomto kontexte.

Okrem toho sa doplnil článok týkajúci sa zásady „nespôsobiť významnú škodu“. Touto zmenou sa európske orgány dohľadu splnomocňujú, aby vypracovali dodatočný regulačný technický predpis. V tomto dodatočnom regulačnom technickom predpise sa spresnia podrobnosti týkajúce sa obsahu a prezentácie informácií v súvislosti so zásadou „nespôsobiť významnú škodu“ pre sociálne a environmentálne ciele. Zásada „nespôsobiť významnú škodu“ týkajúca sa sociálnych aspektov, ako sa vymedzuje v nariadení o zverejňovaní, by mala byť v súlade s minimálnymi zárukami stanovenými v nariadení o taxonómii. Spoločnosti by zase mali zásadu „nespôsobiť významnú škodu“ uplatňovať pri vykonávaní postupov na dosiahnutie súladu s týmito minimálnymi zárukami.

8. Harmonogram prijatia delegovaných aktov

Komisia bude povinná prijať delegované akty, ktoré budú obsahovať technické kritériá preskúmania, v prípade dvoch klimatických cieľov do 31. decembra 2020 (pričom uplatňovať sa začnú 31. decembra 2021) a v prípade ostatných štyroch environmentálnych cieľov do 31. decembra 2021 (pričom uplatňovať sa začnú 31. decembra 2022).

9. Preskúmanie

Politickou dohodou sa rozširuje doložka o preskúmaní tak, že sa v nej Komisii dáva za úlohu pokryť pri zverejňovaní svojej správy tieto ďalšie témy:

- opísať ustanovenia, ktoré by boli potrebné na rozšírenie rozsahu taxonómie na ďalšie hospodárske činnosti vrátane neutrálnych činností a environmentálne škodlivých činností,
- posúdiť účinnosť konzultačných postupov pri vypracúvaní technických kritérií preskúmania (pozostávajúcich z platformy a expertnej skupiny členských štátov),
- zhodnotiť plánovaný režim dohľadu.

⁹ Rozhodnutie Komisie z 30. 5. 2016, ktorým sa stanovujú horizontálne pravidlá vytvárania a fungovania expertných skupín Komisie [C(2016) 3301 final].

¹⁰ Rozhodnutie Komisie z 30. 5. 2016, ktorým sa stanovujú horizontálne pravidlá vytvárania a fungovania expertných skupín Komisie [C(2016) 3301 final].

5. ZÁVER

Komisia podporuje výsledky medziinštitucionálnych rokovaní, a preto môže súhlasiť s pozíciou Rady v prvom čítaní.